

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Mark- och planeringsenheten
Amadeus Walldén
Infrastrukturstrateg
amadeus.wallden@heby.se

Trafikverket

Remissyttrande Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Förslag

Beslut

- Kommunstyrelsen antar yttrandet på förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 daterat 9 februari 2022 som sitt eget och överlämnas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Heby kommun har erhållit rubricerad remiss från Trafikverket gällande förslag till ny nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033.

Heby kommun har i samråd med Region Uppsala och länets övriga kommuner haft dialog gällande Region Uppsalas yttrande till förslaget på en ny nationell plan för transportinfrastrukturen. Heby kommun vill vara tydliga med att man står bakom Region Uppsalas yttrande, men väljer med bakgrund av betydelsefulla transportstråk för kommunen att komplettera med ytterligare kommunspezifika synpunkter. Heby kommun lämnar i och med detta följande yttrande.

Yttrande

Dalabanan

Kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder

Heby kommun ser mycket positivt på att det i planförslaget planeras för investeringar på Dalabanan. Heby kommun vill framföra att det finns ett stort behov av investeringar längs sträckan som bidrar till kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder såsom fler mötesspår, spår- och växelbyten och kontaktledningar.

Att investeringar på Dalabanan ges utrymme i planförslaget är avgörande för att kunna korta ned restiden mellan Borlänge-Uppsala. Det är även viktigt att fortsatt ta höjd för ytterligare investeringar på Dalabanan framöver i takt med ökande i person- och godstransporter.

Vidare bidrar investeringar på Dalabanan till att ytterligare förstärka attraktiviteten för fortsatt tillväxt bland såväl verksamhetsetableringar som nyinflyttningar för kommuner efter Dalabanan. Tillväxten i Heby kommun har de senaste åren varit god med en positiv befolkningstillväxt som enligt aktuella prognoser fortsatt väntas öka under kommande år. Heby kommun har ett mycket bra strategiskt läge för in- och utpendling, både inom kommungränsen, men även i regionen med goda förbindelser vidare mot såväl Uppsala och Stockholm som Sala och Västerås. I dagsläget finns det väl försörjda bussförbindelser till och från kommunen, men då Dalastråket är ett av de transportintensiva stråken i länet är busstrafiken inte lika konkurrenskraftig tidsmässigt som mot järnvägen samtidigt som det geografiska upptagningsområdet blir påtagligt mindre. Heby kommun har med anledning av den goda geografiska

positionen i Uppsala län och Stockholm-Mälardalenregionen i stort, stora möjligheter att fortsatt växa och attrahera nya kommuninvånare och verksamhetsetableringar förutsatt att nödvändiga investeringar i såväl Uppsala som längs Dalabanan görs. Heby kommun har bland annat framfört en önskan till Region Uppsala om ytterligare tåguppehåll i Vittinge tätort.

Godstransporter – Setra & Morgongåva Företagspark

Längs Dalastråket i Heby kommun finns det behov av att kunna möta en ökande efterfrågan på godstransporter via järnväg. Det finns flera transportintensiva verksamheter i Heby tätort såväl som i Morgongåva tätort och där det redan planläggs för stickspår in till Setras verksamhetsområde i Heby. I Morgongåva finns e-handelsklustret *Morgongåva Företagspark* som huserar stora arbetsgivare i form av bland annat Apotea, Adlibris, Babyland och Widforss. I samarbete med Region Uppsala, Morgongåva Företagspark och företagen själva förs redan dialoger om önskan av stickspår även här för att framöver kunna flytta över transporter via vägnätet till järnvägen.

E-handeln har under de senaste åren vuxit snabbt vilket medför stora krav på att den fysiska planeringen möter upp behoven. Med bakgrund av den snabba tillväxten är det inte osannolikt att det framöver kommer ske ytterligare utbyggnader och tillkommande verksamheter inom e-handeln. Det är viktigt att det finns ett helhetstänk kring transportinfrastrukturen och dess funktionalitet som skapar förutsättningar för hela transportkedjan.

Fyra spår Uppsala

Det är viktigt att befintliga överenskommelser och avtal gällande fyrsårsutbyggnaden efterlevs. För Heby kommun och andra landsbygdskommuner möjliggör åtgärden ett större upptagningsområde för in- och utpendling såväl som för verksamheters möjlighet att attrahera arbetskraft och underlätta dess transporter.

För mindre landsbygdskommuner som Heby kommun, är tillgången till en god och ändamålsenlig infrastruktur för både vägnätet och järnvägen avgörande för den fortsatta tillväxten. Genom att grannkommunerna Uppsala och Knivsta växer, skapar det också synergier längre ut i transportkedjan, arbetsmarknaden och människors boendesituation.

Uppsala C

Det är viktigt att befintliga överenskommelser och avtal efterlevs för att säkerställa att nuvarande och framtida behov möts. Uppsala C utgör en viktig bytespunkt för såväl mer långväga transporter som för trafik av mer lokal karaktär. Uppsala C spelar därmed en stor roll i framkomligheten för de transportflöden som finns efter sträckan. Verksamhetsutvecklingen längs Dalabanan gynnas med andra ord av den fortsatta satsningen och utvecklingen av Uppsala central och resecentrum, riskerna är stora i det fall utbyggnaden hämmas att Uppsala C blir en flaskhals som ger negativa utslag och konsekvenser för dels Heby kommun men även för andra kommuner efter Dalabanan.

Räta linjen, väg 56

Mötesfri väg, väg 56 Sala-Heby

Heby kommun ser mycket positivt på att ombyggnationen längs väg 56 mellan Sala-Heby ges utrymme och finns med som en namngiven åtgärd i den aktuella planperioden.

Utbyggnaden fram till Valbo, Heby kommungräns-Valbo.

Heby kommun vill betona att väg 56 som är av riksintresse för kommunikationer och som utgör ett viktigt stråk för näringslivets transporter, i dagsläget har brister gällande standard och trafiksäkerhet. Vägen trafikeras i dagsläget av en stor andel tung trafik och utgör dessutom en viktig koppling norrut för arbetspendling. Detta ställer krav på att investeringar görs för att säkerställa dess funktionalitet.

Övriga synpunkter

Effekter och konsekvenser av planförslaget

I förslaget till ny nationell plan för transportinfrastrukturen framgår inte hur respektive kommun påverkas på ett tydligt sätt. Heby kommun ser att planförslaget bör kompletteras med vilka effekter föreslagna investeringar har på kommunerna, alternativt vilka konsekvenser som medför av uteblivna investeringar i transportsystemet.

Vikten för landsbygdskommuner att kunna växa

Infrastruktur- och transportsatsningar på landsbygden längs större transportintensiva stråk är avgörande landsbygdskommunernas tillväxt. Det möjliggör för människors arbetspendling och möjlighet att kunna nå olika målpunkter samtidigt som det skapar förutsättningar för verksamheters transporter. Det är bland annat viktigt att medel fortsatt riktas mot forskning och innovation som skapar möjligheter för hållbara transportsystem på landsbygden.

Samordning och digital infrastruktur

Under rådande pandemi har det blivit tydligt att många förväntas kunna arbeta hemifrån, vilket ställer högre krav på den digitala infrastrukturen. Detta gör att arbetspendlingen för många varierar över veckans olika dygn och numera är något mer flexibelt om när man förväntas arbeta hemifrån alternativt på arbetsplatsen. För att säkerställa att möjligheten för att kunna arbeta hemifrån behöver bredbandsutbyggnadstakten öka. I dagsläget är det Post- och telestyrelsen som samordnar det nationella bredbandsstödet som finns, men det skulle vara fördelaktigt om samverkan och samordning myndigheter emellan kunde ske för att identifiera områden som har brister både gällande transportinfrastrukturen och den digitala infrastrukturen. Detta för att kunna fånga upp och åtgärda de som drabbas av bristande kommunikationer, fysiska som digitala.